

MUISTIO

norden

Pohjoismaiden
ministerineuvosto

Vastaanottaja

Pohjoismaiden neuvosto

Kopio

Lähetäjä

Työelämän ministerineuvosto

Aihe

Vastaus kirjalliseen kysymykseen E 7/2014

Ved Stranden 18

DK-1061 Köpenhamn K

Puh. +45 3396 0200

Faksi +45 3396 0202

www.norden.org

13. toukokuuta 2014

14-00410-4

Vastaus kirjalliseen kysymykseen E 7/2014 koulutukseen ja työmarkkinoihin keskittyvistä pohjoismaisista aloitteista

Kysymyksen tekijät ovat pyytäneet Pohjoismaiden ministerineuvostoa selvittämään käynnistettyjen aloitteiden tilannetta Ruotsin kiinnitettyä erityistä huomiota asiaan puheenjohtajakaudellaan ja neuvoston annettua aiheesta edellisvuosien aikana useita suosituksia.

Kysymyksessä mainitut työelämään liittyvät kysymykset ovat yleisesti ottaen Pohjoismaissa keskeisellä sijalla. Samaan aikaan on painotettava, että vastuu työmarkkinapolitiikasta on kansallinen ja alan pohjoismaisessa yhteistyössä keskitytään ensisijaisesti maiden väliseen kokemustenvaihtoon, vertailevien selvitysten ja analyysien laadintaan sekä yhteisten kehityshankkeiden toteuttamiseen.

Pohjoismaiden työministerien (MR-A) yhteistyön puitteissa on käynnissä useita työttömyyttä ja nuorisotyöttömyyttä käsitteleviä hankkeita ja toimia. Ajankohtaisimpia näistä on Reykjavikissa 21.–22. toukokuuta järjestetty konferenssi, jossa juhlistettiin yhteispohjoismaisista työmarkkinoista solmitun sopimuksen 60-vuotisjuhlaa. Konferenssissa keskityttiin työmarkkina-alan yhteistyöhön ja Pohjoismaita odottaviin haasteisiin. Konferenssissa keskusteltiin muun muassa siitä, että maiden koulutusjärjestelmät ovat kehittyneet eri tavoin, mikä voi aiheuttaa esteitä ja ongelmia yhteispohjoismaille työmarkkinoille. Esimerkki tästä on maiden välillä parhaillaan käytävä keskustelu ehdotuksesta kumota pohjoismainen sopimus eräiden terveyden- ja sairaanhoidon henkilöstöryhmien sekä eläinlääkäreiden yhteisistä pohjoismaisista työmarkkinoista. Syynä tähän on se, että pohjoismainen sopimus ei vastaa Pohjoismaiden terveyden- ja sairaanhoitokoulutusten kehitystä vuoden 1993 jälkeen. Lisätietoa on sivustossa <http://www.norden.org/da/tema/60-aars-nordisk-arbejdsmarked/jubilaekonference>.

Tammikuussa esiteltiin Pohjoismaiden ministerineuvoston aloitteesta raportti hyvistä esimerkeistä, joita yritykset ovat toteuttaneet syrjäytymisvaarassa olevien nuorten auttamiseksi. Raportti sisältää hyviä esimerkkejä yritysten panostuksista nuoriin työmarkkinoilla ja sen tavoitteena on luoda kiinnostusta ja innostusta koskien yritysten ja viranomaisten yhteistyössä toteuttamia

panostuksia nuorisotyöttömyyden ehkäisyyn. Raportin voi lukea osoitteessa <http://www.norden.org/da/publikationer/publikationer/2013-586>.

Pohjoismaiden ministerineuvosto on myös teettänyt laajan selvityksen *The Nordic model – challenged but capable of reforms*, jonka on laatinut joukko pohjoismaisten taloustutkijoiden parhaimmistoa. Raportissa analysoidaan useita pohjoismaisen hyvinvointimallin keskeisiä ongelmakohtia mukaan lukien myös työmarkkina-alan ja koulutusalan haasteet. Raportin ennustetaan nousevan julkisen keskustelun aiheeksi Pohjoismaissa useaan otteeseen juhlakonferenssin jälkeen.

Yllä mainittujen aloitteiden lisäksi hiljattain esiteltiin yhteispohjoismainen selvitys, jossa analysoidaan edellytyksiä tarjota Pohjoismaiden työttömille mahdollisuus työharjoitteluun toisessa Pohjoismaassa sekä siihen liittyviä mahdollisia oikeudellisia ja poliittisia esteitä. Tavoitteena on ollut osoittaa rajat ylittävän pohjoismaisen työharjoittelun mahdollisuudet sekä selvittää, mitä konkreettisia kansallisia sääntöjä tarvitsisi muuttaa, jotta tällainen työharjoittelu olisi mahdollista. Selvitystä käsitellään työministerien seuraavassa kokouksessa.

Toinen loppusuoralla oleva selvitys koskee Pohjoismaiden ammatti- ja oppisopimuskoulutuksia. Selvitys tehdään yhteisesti työelämä- ja koulutussektoreilla. Tavoitteena on helpottaa nuorten siirtymistä koulutuksesta työelämään ja näin osaltaan edesauttaa nuorisotyöttömyyden vähentämistä Pohjoismaissa. Raportissa on muuan muassa ehdotuksia ammatti- ja oppisopimuskoulutusten parantamiseksi ja yhteistyön lisäämiseksi elinkeinoelämän kanssa.

Islannin puheenjohtajakauden osana suunnitellaan syyskuussa järjestettäväksi konferenssia koskien koulutuksen ja työharjoittelun yhteyttä. Konferenssissa keskitytään erityisesti koulutussektorin ja elinkeinoelämän yhtymäkohtiin ja mahdollisuuksiin järjestää nuorille työpaikkälähtöistä työharjoittelua.

Pohjoismaiden ministerineuvoston työelämäalan *Yhteiset haasteet ja pohjoismainen hyöty* -yhteistyöohjelma on voimassa vuoteen 2016 ja työtä tehdään ohjelman tavoitteiden mukaisesti. Nuorten työmarkkinatilanne on yksi ohjelman priorisoinneista.

Koulutus- ja tutkimusministerineuvosto (MR-U) on viime vuosina tehnyt useita koulutuspoliittisia aloitteita tavoitteena edistää koulujen vapaa-ajantoimintaan liittyvien tutkimustulosten leviämistä ja kokemustenvaihtoa Pohjoismaiden välillä. Osana tätä panostusta Pohjoismaiden ministerineuvosto järjesti yhteistyössä Tanskan opetusministeriön kanssa pohjoismaista koulua käsittelevän *Norden viser vej* -konferenssin Kööpenhaminassa 27.–28. tammikuuta. Konferenssin kohderyhmä kattoi tutkijat, ammatinharjoittajat, ministeriöiden erityisasiantuntijat ja poliitikot. Lähtökohtana oli vaihtaa käytännön sovellutuksia keskeisistä koulutuspoliittisista aiheista tavoitteena jakaa tutkimustuloksia sekä inspiroida ja levittää hyviä kokemuksia ja esimerkkejä Pohjoismaissa. Tiivistelmä ja muuta aineistoa konferenssista on osoitteessa www.norden.org/nordenviservej.

MR-U jatkaa vuonna 2015 panostusta synergian, kokemusten ja tiedon hyödyntämiseen koulutusalan pohjoismaisen yhteistyön vahvistamiseksi. Tanskan puheenjohtajakaudella valmistellaan entistä syvempää osaamisyhteistyötä hyvistä opetuskäytännöistä koskien vapaa-ajan toimintaa ja koulua Pohjoismaissa osallistaen maiden keskeisiä koulutusalan toimijoita politiikan, käytännön ja tutkimuksen piiristä. Tanskan opetusministeri

Christine Antorini esittää hanke-ehdotuksen keskusteltavaksi
koulutusministerien kokouksessa 3. kesäkuuta 2014.

Ilmoitus suosituksesta 15/2013: *Vahvistettu pohjoismainen koulutusyhteistyö*
sisältää lisää tietoa pohjoismaisen koulu yhteistyön tilanteesta. Tämä ilmoitus
annetaan Pohjoismaiden neuvostolle viimeistään 1. kesäkuuta 2014. MR-S on
päättänyt käynnistää hankkeen syrjäytymisvaarassa olevien nuorten
auttamiseksi työelämään ja koulutukseen. Hankkeen tavoitteena on muun
muassa luoda vertailukelpoinen katsaus poliittisista panostuksista, joilla
nuoria pyritään osallistamaan työelämään ja koulutukseen. Hankkeessa
kohdistetaan huomiota erityisesti mielenterveydellisistä syistä
varhaiseläkkeellä olevien nuorten määrään. Hankkeesta vastaa
Pohjoismainen hyvinvointikeskus ja se toteutetaan vuosina 2014–2016.

Ystävällisin terveisin,

Eygló Harðardóttir, sosiaali-, asunto- ja yhteistyöministeri